

ข่าว

ปฐุรปที่คณ

www.alro.go.th

ปีที่ ๓๗ ฉบับที่ ๓ เดือนธันวาคม ๒๕๕๘ สายด่วน โทร. ๑๗๖๔

สารจากบรรณาธิการ

ส.ป.ก. คาดการณ์ว่า อีกไม่นานปัญหาย้ายแล้งจะเกิดขึ้นอย่างรุนแรงในปี ๒๕๕๙ ซึ่งรัฐบาลได้แจ้งเตือนเกษตรกรให้งดปลูกข้าวนาปรัง หันมาปลูกพืชใช้น้ำน้อย โดยให้ความช่วยเหลือบรรเทาชีพและให้ความรู้แก่เกษตรกร ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินงานโครงการตามแผนชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้งด้านการเกษตร และภายใต้มาตรการที่ ๑ ส่งเสริมความรู้และสนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเตรียมความพร้อมในระดับพื้นที่ (โดยเฉพาะการเตรียมเรื่องเมล็ดพันธุ์พืชใช้น้ำน้อยและพันธุ์สัตว์ต่างๆ) มาตรการที่ ๒ การชะลอหรือขยายระยะเวลาการชำระหนี้ที่เกษตรกรมีภาระหนี้กับสถาบันการเงิน ซึ่ง ส.ป.ก. ได้สนองนโยบายวิกฤติภัยแล้ง ลดต้นทุนการผลิตภาคการเกษตร โดยยกเว้นค่าเช่าที่ดิน ฤดูกาลผลิตปี ๒๕๕๘/๒๕๕๙ ระยะเวลา ๑ ปี ในพื้นที่ ๔๐ จังหวัด เนื้อที่ ๒๐๖,๘๕๐ ไร่ เกษตรกรได้รับประโยชน์ ๑๔,๖๘๗ ราย วงเงิน ๒๘.๑๘ ล้านบาท และลดอัตราดอกเบี้ยค่าเช่าซื้อที่ดินจากเดิม ร้อยละ ๔ ต่อปี คงเหลือ ร้อยละ ๑ ต่อปี (ถูกลง ๗๕%) ในพื้นที่ ๔๓ จังหวัด เนื้อที่ ๙๗,๖๘๘ ไร่ เกษตรกรได้รับประโยชน์ ๗,๓๑๔ ราย วงเงิน ๑๙.๗๘ ล้านบาท

พรพรรณ ภูวนรรณ

สารบัญ

- ๓ ส.ป.ก. มอบของขวัญปีใหม่ให้เกษตรกร ภายใต้กิจกรรม “ส่งความสุขปีใหม่ ๒๕๕๙ จากใจกระทรวงเกษตรและสหกรณ์”
- ๔ ประชุม คปก. ครั้งที่ ๗/๒๕๕๘ ส่งท้ายปี ส.ป.ก. สนองนโยบายรัฐบาล ลดต้นทุนช่วยเกษตรกรช่วงวิกฤติภัยแล้ง ยกเว้นค่าเช่าที่ดิน ๑ ปี ลดดอกเบี้ยค่าเช่าซื้อที่ดิน ถูกลง ๗๕%
- ๖ “แบบอย่างการปรับตัวสู้ภัยแล้ง ของคนต้นแบบ”

กฎหมายใกล้ตัว : ความรู้เรื่องปฏิรูปที่ดิน

- ๘ เรื่อง การจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน

พัฒนาคน พัฒนาคน คนปฏิรูป

- ๑๐ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่ อำเภอสนมชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา

ลดต้นทุน

- ๑๒ สถานีพระราชทานเลี้ยง “ปั่นเพื่อพ่อ BIKE FOR DAD”
- ๑๔ ส.ป.ก. ปฐมนิเทศผู้สมัครเข้าร่วมโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ หลักสูตรการพัฒนาผู้นำเกษตรกรรุ่นใหม่ รุ่นที่ ๑๒

รวมภาพข่าว

- ๑๕ ▶ ส.ป.ก. ร่วมพิธีจุดเทียนชัยถวายพระพร “๕ ธันวา มหาราช”
 - ▶ ส.ป.ก. ถวายราชสดุดีเฉลิมพระเกียรติฯ และพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณ
 - ▶ คณะเจ้าหน้าที่จากสถาบันบริหารจัดการจัดการธนาคารที่ดิน ศึกษาฐานระบบสารสนเทศ ส.ป.ก.
 - ▶ ส.ป.ก. ทำบุญตักบาตร เนื่องในวันขึ้นปีใหม่ ๒๕๕๙
- ๑๖ กลอนวันพ่อ

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา	บรรณาธิการบริหาร	หัวหน้ากองบรรณาธิการ	กองบรรณาธิการ	จัดส่งและเผยแพร่	ผลิตภาพและสื่อดิจิทัล
นายสรเสรีภูมิ อัจจุตมานัส, นายธนู มีแสงเงิน, นางเปรมจิต สังขพงษ์, นายสุวรรณ บุราพรนุสรณ์	นางอดุลลักษณ์ อาคนเลขา	นางสาวพรพรรณ ภูวนรรณ	นางสาวสุกฤษฎี สุขอนันต์, นางสาวจิรัฐญา แสงศิริชัย, นางสาวเมธามรณ ถวายทรัพย์	นางนันท์ภักดิ์ คำเปี่ยม, นางนิตยนันท์ เอมระดี, นางสาวจันทร์ไรย์ กมลพรพิจ	สืบเอกยุทธศาสตร์ ณ พึ่งบุญ, นายอลงกรณ์ ขอนจำปา

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.)

๑ ถนนราชดำเนินนอก เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐ โทรศัพท์ : ๐ ๒๒๘๒ ๒๕๗๗ โทรสาร : ๐ ๒๒๘๒ ๒๕๗๗ Website : www.alro.go.th

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ Website : www.moac.go.th

ส.ป.ก. มอบของขวัญปีใหม่ ให้เกษตรกร ภายใต้กิจกรรม “ส่งความสุขปีใหม่ ๒๕๕๙ จากใจกระทรวงเกษตรและสหกรณ์”

สฤพลดี สุขอนันต์

แม้จะเป็นเดือนสุดท้ายก่อนนับถอยหลังเข้าสู่ปีใหม่ ๒๕๕๙ แต่ก็ยังไม่มีที่ทว่าปัญหาสถานการณ์ภัยแล้งรุนแรงในรอบปี ๕๘/๕๙ จะลดน้อยลงไป และขณะนี้ปัญหาดังกล่าวกำลังส่งผลกระทบต่อประชาชนโดยขยายเป็นวงกว้างอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับเกษตรกรผู้ใช้น้ำทำการเกษตร รัฐบาลจึงมีนโยบายให้บริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบโดยต้องร่วมมือกับทุกภาคส่วนทั้งรัฐและเอกชน เพื่อเร่งหาแนวทางขับเคลื่อนช่วยเหลือประชาชนที่ประสบปัญหาดังกล่าว พร้อมการหาของขวัญปีใหม่ส่งมอบให้กับประชาชน เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) หนึ่งในหน่วยงานภายใต้สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงร่วมสนองนโยบายภายใต้กิจกรรม “ส่งความสุขปีใหม่ ๒๕๕๙ จากใจกระทรวงเกษตรและสหกรณ์” พร้อมจัดหาแนวทางช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบปัญหาภัยแล้ง โดย ส.ป.ก. ได้เตรียมส่งมอบของขวัญปีใหม่เพื่อเพิ่มแนวทางการช่วยเหลือเกษตรกร โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. ส.ป.ก. ยกเว้นค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในฤดูกาลผลิต ปี ๒๕๕๘/๒๕๕๙ ระยะเวลา ๑ ปี (ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม

๒๕๕๘-๓๐ กันยายน ๒๕๕๙) ที่ครบกำหนดชำระในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ จำนวน ๔๐ จังหวัด เนื้อที่ ๒๐๖,๘๕๐ ไร่ (คิดเป็นค่าเช่าที่ดินจำนวน ๒๘.๑๘ ล้านบาท)

๒. ส.ป.ก. ลดอัตราดอกเบี้ยค่าเช่าซื้อที่ดินจากเดิมร้อยละ ๔ คงเหลือ ร้อยละ ๑ (หรือ ๓๕%) จำนวน ๔๓ จังหวัด เนื้อที่ ๙๗,๖๘๘ ไร่ (วงเงิน ๑๙.๗๘ ล้านบาท)

๓. ส.ป.ก. จะขยายวงเงินแผนการให้สินเชื่อแก่เกษตรกร จากเดิม ๖๐๐ ล้านบาท เป็น ๑,๐๐๐ ล้านบาท

๔. ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร หน่วยงานที่ตั้งในพื้นที่ ส.ป.ก. จะยกเว้น ค่าบัตรผ่านประตูศูนย์ศิลปาชีพบางไทร ตั้งแต่วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๘-๑๕ มกราคม ๒๕๕๙ (จำนวน ๑๙ วัน) ซึ่งรองรับจำนวนผู้เข้าชมในแต่ละวันประมาณ ๑,๐๐๐ ราย

ทั้งนี้เพื่อสร้างความมั่นใจแก่ประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกร ให้สามารถปรับเปลี่ยนการผลิตทางการเกษตรให้เหมาะสมพร้อมรับมือกับสถานการณ์ภัยแล้งจนประสบความสำเร็จได้

ประชุม คปก. ครั้งที่ ๗/๒๕๕๘ ส่งท้ายปี

ส.ป.ก. สนองนโยบายรัฐบาล ลดต้นทุนช่วยเกษตรกรช่วงวิกฤตภัยแล้ง
ยกเว้นค่าเช่าที่ดิน ๑ ปี ลดดอกเบี้ยค่าเช่าซื้อที่ดิน ถูกลง ๗๕%

พลเอกฉัตรชัย สาริกัลยะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เปิดเผยถึง การประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ครั้งที่ ๗/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๘ โดยมี นายสรรเสริญ อัจจุตมานิส เลขาริการ ส.ป.ก. และเลขานุการคณะกรรมการฯ และคณะกรรมการฯ ผู้เกี่ยวข้อง ณ ห้องประชุมไชยวงศ์ ชูชาติ ส.ป.ก. ถนนราชดำเนินนอก เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ซึ่งที่ประชุมมีมติพิจารณาเรื่องที่สำคัญรวม ๓ เรื่อง คือ

๑. อนุมัติยกเว้นค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จากปัญหาภัยแล้งที่คาดว่าจะเกิดขึ้นอย่างรุนแรง ในปี ๒๕๕๙ โดยปริมาณน้ำจะมีน้อยกว่าปี ๒๕๕๘ รัฐบาลได้แจ้งเตือนเกษตรกรให้งดการปลูกข้าวนาปรัง และให้ความช่วยเหลือโดยการจ้างแรงงานฝึกอบรมอาชีพการเกษตรและให้ความรู้แก่เกษตรกร ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายลดต้นทุนการผลิตให้เกษตรกรในภาวะวิกฤตภัยแล้ง และภายใต้มาตรการที่ ๒ การชะลอหรือขยายระยะเวลาการชำระหนี้ที่เกษตรกรมีภาระหนี้กับสถาบันการเงินที่อยู่ในการกำกับดูแลของหน่วยงาน โดย ส.ป.ก. ได้นำเสนอ คปก. อนุมัติยกเว้นค่าเช่าที่ดินให้แก่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน เป็นระยะเวลา ๑ ปี ที่ครบกำหนดชำระในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ (วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘-๓๐ กันยายน ๒๕๕๙) ครอบคลุมพื้นที่ ๔๐ จังหวัด เนื้อที่ ๒๐๖,๘๕๐ ไร่ ซึ่ง ส.ป.ก. มีผู้เช่าที่ดิน ทั้งสิ้น ๑๔,๖๘๗ ราย คิดเป็นค่าเช่าปีละ ๒๘.๑๘ ล้านบาท ซึ่ง ส.ป.ก. ได้ดำเนินการจัดซื้อที่ดินจากเอกชนและได้รับที่ดินประเภทอื่นเพื่อการปฏิรูปที่ดิน ตั้งแต่ปี ๒๕๒๐ ถึงปัจจุบัน จำนวน ๕๑ จังหวัด

A photograph showing three men in dark suits and white shirts seated at a long wooden conference table. They are all looking down at documents or books in front of them. The man on the left is wearing glasses and a patterned tie. The man in the center is also wearing glasses. The man on the right is wearing glasses and has a small red flower pinned to his lapel. On the table are several items: microphones, water bottles, and yellow nameplates. In the background, other people are seated at similar tables, and the room has light-colored walls and green curtains.

9

“แบบอย่างการปรับตัวสู่ภัยแล้ง ของคนต้นแบบ”

กิตติยา สวัสดิภาพ
นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการ

นายสาคร กับทิมไสย์ แห่งบ้านโนนทอง ตำบลโนนแดง อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม มีที่ทำกิน ๙ ไร่ แบ่งการใช้ประโยชน์ออกเป็น สระน้ำในไร่นา ๓.๕ ไร่ เพื่อให้มีน้ำเพียงพอกับกิจกรรมและมีน้ำสำรองในหน้าแล้งในสระน้ำปล่อยปลา กินพืชช่วยกินเศษผักและหญ้า เนื้อที่บนคันสระ ๑.๕ ไร่ ปลูกพืชหลายระดับผสมผสานกันมีพวกข้าว ตะไคร้ ผักนาชนิด เป็นพืชชั้นล่าง ไม้ผลต่างๆ เป็นพืชชั้นกลางและไม่ใช้สอย ไม้ป่าท้องถิ่น รวมทั้งไม้ที่มีมูลค่าสูง เช่น ยางนา ประดู่ พะยูง แดง เต็ง ตั้ว ฯลฯ นาข้าว ๒ ไร่ ซึ่งปรับจากพื้นที่ปลูกมันเป็นนาข้าวกำหนดปลูกเป็นข้าวอินทรีย์ไว้กินเอง ปลูกป่าหัวไร่ ปลายนาและไม่ใช้สอยอีก ๒ ไร่ ตามแนวพระราชดำริปลูกป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พื้นที่ส่วนที่เหลือเป็นที่อาศัยและคอกปศุสัตว์ เลี้ยงไก่พื้นเมือง นอกจากการวางแผนการใช้ที่ดินและการปลูกพืช อย่างเหมาะสมแล้ว เทคนิควิธีการองค์ความรู้ ภูมิปัญญานำมาปรับใช้ก็จะเกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น

นายสาครเคยใช้ระบบน้ำหยด ปรากฏว่ามีปัญหา แรงดันน้ำไม่พอ ท่อตันจึงเลิกใช้และเก็บไว้เฉยๆ เมื่อปี ๒๕๕๐ กิจกรรมเกษตรผสมผสานขยายเพิ่มพื้นที่มากขึ้น แรงงาน ๑ คน ไม่สามารถจัดการได้ ระบบน้ำที่เก็บไว้ ได้ถูกนำมาปรับใหม่โดยใช้เป็นหัวสปริงเกอร์ เปลี่ยนเป็น บั้มหอยโข่งและเครื่องรถไถดินตามที่มีอยู่เป็นต้นกำลัง จึงแก้ปัญหาแรงดันน้ำไม่พอลงได้ โดยใช้ท่อ PVC ส่งน้ำ เข้าแปลงเกษตรผสมผสานพื้นที่ ๒ ไร่ได้สำเร็จ นายสาคร สามารถปลูกพืชหลากหลายชนิดมากขึ้นโดยเลือกปลูกพืชที่มี ลักษณะเอื้อประโยชน์ต่อกันซึ่งจะช่วยประหยัดน้ำได้มาก ตอบโจทย์เรื่องรายได้ของครอบครัว ความมั่นคงด้านอาหาร และฟื้นฟูสภาพแวดล้อมในไร่นา **“การปลูกพืชหลากหลายชนิด ในแปลงเหมือนการสร้างป่าในธรรมชาติ พืชบางชนิดเป็นทั้ง**

พืชอาหารและบำรุงดิน เช่น พวกถั่วแบบ ถั่วปี ถั่วหนั ถั่วมะแฮะ ใบไม้แห้ง ฟางข้าว ใบกล้วย ต้นกล้วย เมื่อตายลงก็เป็นวัสดุคลุมดินและย่อยสลายเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน ป้องกันการระเหยของน้ำ เช่นเดียวกับต้นไม้ที่ช่วยบังลม สระน้ำในไร่นา ที่กระจายอยู่ในแปลงช่วยรักษาความชื้นในแปลงเกษตรได้

เป็นอย่างดี ทำให้ประหยัดน้ำได้มาก การเลือกพืชใช้น้ำน้อยปลูกหลังนา เช่น แดงโม ถั่วเขียว มันเทศ ถั่วลิสง เป็นพืชอายุสั้นที่สำคัญ เลือกให้เหมาะสมกับพื้นที่

ความถนัดหรือความชอบ ปลูกไม่มากเพื่อการเรียนรู้”

นายสาครกล่าวไว้ระหว่างการพูดคุย

ภายหลังจากที่ นายสาครได้ปรับปรุงบริหารจัดการน้ำ ได้ลงตัว ตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ เป็นต้นมา ทำให้ครอบครัวมีอาหาร ที่ปลอดภัยลดค่าใช้จ่ายลงครึ่งหนึ่ง มีรายได้จากการขาย ผลผลิตประมาณ ๓,๕๐๐ บาท ต่อเดือนหรือปีละ ๔๒,๐๐๐ บาท นอกจากรายได้จากกิจกรรมเกษตรผสมผสานแล้ว ความหลากหลาย ของชนิดไม้และระบบนิเวศน์เกื้อหนุนต่อเพาะปลูกมากขึ้น

แปลงที่ทำกินแห่งนี้ยังเป็นต้นแบบเป็นที่แลกเปลี่ยน เรียนรู้ มีผู้คนแวะเวียนมาศึกษาดูงาน ไม่น้อยกว่า ๒๐๐ คน รวมทั้งคณะศึกษาดูงานจากญี่ปุ่น สปป.ลาว และกลุ่ม เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน นายสาครยังมีส่วนสำคัญของการ พัฒนาขยายผลเป็นเครือข่ายเกษตรกรโคกผักกูดโป่งแดง ที่มีกิจกรรมเกษตรผสมผสาน วิสาหกิจชุมชนข้าวกล้อง บั๊ยมหัก IMO หรือบั๊ยมหักจากเชื้อจุลินทรีย์ท้องถิ่นรวมถึง ด้านสิ่งแวดล้อม นายสาครได้รับการคัดเลือกให้เป็นศูนย์เรียนรู้ และปราชญ์เกษตรเมื่อปี ๒๕๕๐ และปี ๒๕๕๖ ตามลำดับ เมื่อปี ๒๕๕๔ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติให้เป็นคนดีศรีสารคาม เป็นสิ่งยืนยันว่า นายสาคร ทับทิมไสย์ เป็นเกษตรกรต้นแบบ เป็นจิตอาสาเป็นกลไกเล็กๆ ในท้องถิ่นที่ช่วยขับเคลื่อน

เครือข่าย กิจกรรมการพัฒนาด้านการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
บริหารจัดการทรัพยากรอย่างรู้ค่า

**“ความภาคภูมิใจ สุขใจได้อยู่ที่เงินทอง แต่ภูมิใจที่ได้สร้าง
สิ่งแวดล้อมที่ดี ผลิอาหารปลอดภัยให้คนได้กิน แบ่งปันประสบการณ์
ความรู้แก่ผู้อื่นและช่วยเหลือชุมชน”**

ขอเชิญชวน... พี่น้องเกษตรกรลองปรับเปลี่ยนวิธีคิด การจัดการ
ทรัพยากรอย่างเหมาะสมกับครัวเรือนหรือภูมินิเวศ นำหลักเศรษฐกิจพอเพียง
ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เรื่อง น้ำ ดิน และป่าไม้ ที่พระองค์ท่านทรงพระราชทานในโอกาสต่างๆ มาปรับใช้ ท่านจะพบความสุขอย่างน่าประหลาดใจ
ต้องยกเครดิตให้ ส.ป.ก. ที่ช่วยผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของชีวิตครอบครัว ชุมชนรวมทั้งสิ่งแวดล้อมต่างๆ
เริ่มพื้นที่ตัวอย่างชัดเจน นายสาคร ทับทิมไสย์ คนดีศรีสารคาม ปราชญ์เกษตรแห่งโคกผักกูดโป่งแดง กล่าวทั้งทำอย่างน่าสนใจ

ภาพผังแปลงแสดงการใช้ที่ดินก่อนการปรับเปลี่ยน

ถนนสาธารณะ

พื้นที่ทิ้งแปลงปลูกมันสำปะหลัง ๙ ไร่

ที่พักในแปลงนา

ทางเข้าแปลงนา

ภาพผังแปลงแสดงการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

ถนนสาธารณะ

บ่อน้ำ

ปลูกป่าห้วยไร่ปลายนา

สระน้ำประจำไร่นา
(ขุดเอง)

ที่เลี้ยงสัตว์และแปลงหญ้า

คอกสัตว์

แปลงสาริตข้าว

เรือนเพาะชำและเก็บปุ๋ยชีวภาพ

กิจกรรมรอบขอบสระ
(แปลงปลูกไม้ผล กล้วย และพืชผัก)

ที่พักในแปลงนา

กิจกรรมรอบขอบสระ
(แปลงปลูกไม้ผล กล้วย และพืชผัก)

สระน้ำประจำไร่นา
(สระ คพป.๑)

ทางเข้าแปลงนา

เรื่อง การจัดที่ดินชุมชน ในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน

ท่านผู้อ่านวารสารข่าวปฏิรูปที่ดินที่เคารพทุกท่านในฉบับที่แล้วได้เขียนได้นำเสนอความรู้และความเป็นมาในเรื่องการจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ด้วยเห็นว่าเป็นที่น่าสนใจสำหรับท่านที่ต้องการทราบว่าพื้นที่ชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินสมควรมีการแก้ไขปัญหากันอย่างไร เป็นไปตามระเบียบและกฎหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ซึ่งเรื่องนี้มีรายละเอียดและการพิจารณาที่น่าสนใจของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตั้งแต่การประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ หรือประมาณ ๑๒ ปี ล่วงมาแล้ว ทำให้บางท่านทั้งข้าราชการ และท่านผู้สนใจอาจจะลืมๆ ไปบ้าง จึงจัดทำมาทบทวนไว้เป็นความรู้ แต่บังเอิญหน้ากระดาษไม่พอ ผู้เขียนขอยกข้อพิจารณาของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มาต่อไว้ในฉบับนี้ เพื่อให้ข้อความสมบูรณ์ขอเชิญติดตามครับ

ข้อพิจารณา

จากมติ คปก. ครั้งที่ ๘/๒๕๔๔ ดังกล่าว ส.ป.ก. ได้ดำเนินการสำรวจศึกษาพื้นที่ชุมชนเพื่อจัดทำเป็นโครงการนำร่องตามมติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมดังกล่าวแล้ว โดยดำเนินการในชุมชนบ้านซับสนุ่น หมู่ที่ ๑ และหมู่ที่ ๑๓ ตำบลซับสนุ่น อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี อยู่ในโครงการปฏิรูปที่ดิน ป่าท่าฤทธิ์-ป่าลำทองกลาง และป่าลำพญากลาง ซึ่งเป็นชุมชนที่ ส.ป.ก. ดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ ไว้แล้วในโครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตเสนอมาเพื่อพิจารณาตามกรอบหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการฯ กำหนดมีรายละเอียดข้อเท็จจริงของชุมชนบ้านซับสนุ่น สรุปได้ดังนี้คือ

๑. ขอบเขตพื้นที่ชุมชนมีเนื้อที่ ๔๖๕-๑-๙๓ ไร่ มีผู้ถือครองที่ดินจำนวน ๕๖๔ ราย ๖๑๔ แปลง มีแปลงเกษตรกรรมอยู่โดยรอบเขตชุมชน

๒. มีพื้นที่เกษตรกรรมในขอบเขตพื้นที่ชุมชน เนื้อที่ ๑๓๙-๓-๓๙ ไร่ (๒๐ ราย ๓๑ แปลง)

๓. มีผู้ครอบครองที่ดินในเขตชุมชนเพื่อเป็นที่อยู่อาศัย รวมทั้งสิ้นจำนวน ๒๓๒ ราย ๒๓๘ แปลงเนื้อที่ ๑๔๕-๓-๗๑ ไร่ แบ่งเป็น

- เกษตรกรครอบครองที่ดินที่ได้รับ ส.ป.ก. ๔-๐๑ แล้ว จำนวน ๘๒ ราย ๘๗ แปลง เนื้อที่ ๔๒-๒-๖๐ ไร่

- เกษตรกรครอบครองที่ดินที่ยังไม่ได้รับ ส.ป.ก. ๔-๐๑ จำนวน ๑๕๐ ราย ๑๕๑ แปลง ๗๒-๒-๒๒ ไร่

- ผู้ครอบครองที่ดินที่ขาดคุณสมบัติตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการหลักเกณฑ์วิธีการเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกรฯ จำนวน ๖๓ ราย ๖๓ แปลง เนื้อที่ ๒๙-๒-๘๙ ไร่

๔. มีผู้ครอบครองที่ดินในเขตชุมชนเพื่อประกอบกิจการที่เป็นบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคม ตามประกาศฯ ข้อ ๑.๕ จำนวน ๖๘ ราย ๗๗ แปลง เนื้อที่ ๔๑-๓-๕๙ ไร่

๕. มีผู้ครอบครองที่ดินในเขตชุมชนแต่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ในที่ดิน จำนวน ๑๖๔ ราย ๑๘๗ แปลง เนื้อที่ ๘๙-๓-๐๘ ไร่

๖. ที่ดินประเภทอื่นๆ ที่ ส.ป.ก. สามารถจัดที่ดินได้ตามระเบียบหลักเกณฑ์เฉพาะเรื่องที่มีอยู่แล้ว เช่น ระเบียบเกี่ยวกับการจัดที่ดินสาธารณูปโภค เช่น วัด โรงเรียน สถานือนามัย ซึ่ง คปก. มอบอำนาจให้ ส.ป.ก. ดำเนินการ จำนวน ๔ ราย ๔ แปลง เนื้อที่ ๔๑-๒-๐๗ ไร่

ความเห็นของ ส.ป.ก.

ชุมชนบ้านซับสนุ่นเดิมเป็นพื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (ป่าท่าฤทธิ์-ป่าลำทองกลางและป่าลำพญากลาง) แต่เนื่องจากเกิดปัญหาราษฎรบุกรุก ถือครองพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติดังกล่าวรัฐบาลจึงแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยวิธีการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๒๐ และจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรโดยมอบ ส.ป.ก. ๔-๐๑ ไปแล้ว ๖,๗๕๐ แปลง เนื้อที่ ๑๔๐,๒๓๓ ไร่ มีชุมชนต่างๆ อยู่ในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินจำนวน ๓๕ ชุมชน ๒,๒๘๔ ครัวเรือน ซึ่งมีชุมชนบ้านซับสนุ่นรวมอยู่ด้วย คิดค่าเฉลี่ยพื้นที่เกษตรกรรมต่อหน่วยชุมชนได้ประมาณ ๔,๐๐๐ ไร่ ต่อ ๑ หน่วยชุมชน ชุมชนบ้านซับสนุ่นมีขอบเขตพื้นที่ชุมชนประมาณ ๔๖๕-๑-๙๓ ไร่ เป็นชุมชนที่ราษฎรไม่มีเอกสารสิทธิในที่ดิน ซึ่งหากได้ดำเนินการจัดที่ดินชุมชนตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายปฏิรูปที่ดินแล้ว จะสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้

โดยจัดที่ดินเพื่อเป็นที่อยู่อาศัยแก่เกษตรกรที่ได้รับสิทธิจากการปฏิรูปที่ดินแล้ว และจัดที่ดินเพื่อใช้ประกอบกิจการที่เป็นการสนับสนุนการปฏิรูปที่ดิน ตามข้อ ๑.๕ ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเป็นกิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้อง ความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจน จัดที่ดินประเภทอื่นๆ

ดังนั้น เพื่อให้สามารถดำเนินการจัดที่ดินชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเร่งรัดการจัดที่ดินให้เป็นไปตามแผนงาน ส.ป.ก. เห็นควรกำหนดแนวทางในการจัดที่ดินชุมชนฯ ดังนี้

๑. การมอบอำนาจของ คปก. ให้ คปจ. สามารถพิจารณา กำหนดขอบเขตพื้นที่เพื่อประกอบกิจการที่เป็นการสนับสนุน การปฏิรูปที่ดิน ตามข้อ ๑.๕ ของประกาศกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์

ด้วยปัจจุบันอำนาจการกำหนดขอบเขตพื้นที่เพื่อ ประกอบกิจการที่เป็นการสนับสนุนการปฏิรูปที่ดินตามข้อ ๑.๕ ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในแต่ละชุมชน แต่ละ พื้นที่เป็นอำนาจของ คปก. ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานจัดที่ดิน ชุมชนสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ คล่องตัว ประกอบกับคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (คปจ.) ซึ่งมี ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน และกรรมการประกอบด้วยหัวหน้า ส่วนราชการต่างๆ ในจังหวัดนั้นๆ จะทราบข้อมูล สภาพปัญหา เหตุผลและความจำเป็นต่างๆ รวมทั้งแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ ได้เป็นอย่างดี ส.ป.ก. จึงเห็นว่า หาก คปก. มอบอำนาจการ กำหนดขอบเขตพื้นที่เพื่อประกอบกิจการดังกล่าวให้ คปจ. เป็น ผู้พิจารณากำหนดขอบเขตพื้นที่ ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการ จัดที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินที่ คปก. ได้เห็นชอบเป็นกรอบ แนวทางในการพิจารณาไว้แล้ว

๒. การให้สิทธิอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ที่อยู่อาศัย (ส.ป.ก. ๔-๐๑ ข) และการจัดทำสัญญาเช่าทำ ประโยชน์ในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ เพื่อประกอบกิจการ สนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัด แต่ละจังหวัด (ส.ป.ก. ๔-๑๑๘)

ตามที่ คปก. ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๔๔ เห็นชอบอนุมัติหลักเกณฑ์ วิธีการจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ๘ ข้อ โดยคณะกรรมการฯ มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมและให้ ส.ป.ก. ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ข้อ ๖ เรื่องการให้สิทธิในที่ดินนั้น ส.ป.ก. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การจัดที่ดินให้เกษตรกรอยู่อาศัย ตามมาตรา ๔ เห็นควรให้สิทธิอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขต ปฏิรูปที่ดินที่อยู่อาศัยตามข้อคิดเห็นของคณะกรรมการฯ สำหรับการ จัดที่ดินให้เพื่อประกอบกิจการที่เป็นการสนับสนุน การปฏิรูปที่ดิน ตามข้อ ๑.๕ ของประกาศกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ ที่คณะกรรมการฯ ให้ข้อคิดเห็นว่าควรให้สิทธิโดยการ ให้เช่านั้น ส.ป.ก. มีความเห็นว่าราษฎรผู้ประกอบกิจการ ไม่ต้องการเช่า แต่ต้องการได้กรรมสิทธิ์ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงาน เป็นไปอย่างต่อเนื่องตามขั้นตอนของโครงการเพิ่มศักยภาพผลิต

ที่ดำเนินการไว้แล้ว ในชั้นนี้ ส.ป.ก. เห็นควรพิจารณาให้สิทธิ เข้าทำประโยชน์แก่ผู้ประกอบการฯ ดังกล่าวไปก่อน โดย ได้รับการอนุญาตจาก คปจ. ทั้งนี้ ให้จัดทำเป็นสัญญาเช่าทำ ประโยชน์ในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ เพื่อประกอบกิจการ สนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัด แต่ละจังหวัด (ส.ป.ก. ๔-๑๑๘) ตามแบบที่กำหนดไว้แล้ว โดยยกเว้นค่าตอบแทน

คำขอ

๑. มอบอำนาจให้ คปจ. กำหนดขอบเขตพื้นที่เพื่อ ประกอบกิจการที่เป็นการสนับสนุนการปฏิรูปที่ดิน ตามข้อ ๑.๕ ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒. เห็นชอบแก้ไขหลักเกณฑ์ข้อ ๖ เรื่องการให้สิทธิ ในที่ดิน ดังต่อไปนี้

๒.๑ ให้สิทธิอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ที่อยู่อาศัยแก่เกษตรกรตามมาตรา ๔

๒.๒ ให้สิทธิเข้าทำประโยชน์แก่ผู้ประกอบการ ที่เป็นการสนับสนุนการปฏิรูปที่ดิน ตามข้อ ๑.๕ ของประกาศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยได้รับการอนุญาตจาก คปจ. ทั้งนี้ ให้จัดทำเป็นสัญญาเช่าทำประโยชน์ในที่ดินหรือ อสังหาริมทรัพย์ เพื่อประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่อง กับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัด แต่ละจังหวัด (ส.ป.ก. ๔-๑๑๘) โดยยกเว้นค่าตอบแทน

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านกฎหมายปฏิรูปที่ดิน ได้ชี้แจง เพิ่มเติมเกี่ยวกับถ้อยคำในเรื่องการยกเว้นค่าตอบแทนว่า ขณะนี้ ส.ป.ก. ขอเข้าไปจัดระเบียบชุมชนให้เสร็จเรียบร้อยก่อน โดยมอบให้จังหวัดเป็นผู้ดำเนินการ เมื่อจัดระเบียบชุมชน เรียบร้อยแล้ว ต่อไป ส.ป.ก. จะพิจารณาเรื่องค่าตอบแทน อีกครั้งหนึ่งจึงขอแก้ไขข้อความ “โดยยกเว้นค่าตอบแทน” เป็น “โดยยังไม่เรียกเก็บค่าตอบแทน”

มติคณะกรรมการ เห็นชอบตามเสนอในข้อ ๑ และ ข้อ ๒ และให้แก้ไขข้อความ “โดยยกเว้นค่าตอบแทน” เป็น “โดยยังไม่เรียกเก็บค่าตอบแทน”

จากรายละเอียดการประชุมที่นำเสนอมาทั้งหมด ผู้เขียน มีข้อสังเกตเพียงว่า ทั้งคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และคณะอนุกรรมการพิจารณากฎหมายและระเบียบ เมื่อปี ๒๕๔๔-๒๕๔๖ ล้วนมุ่งความพยายามแก้ไขปัญหาดินชุมชน ในเขตปฏิรูปที่ดินร่วมกับ ส.ป.ก. โดยมีได้มีปัญหาว่าทำได้ หรือทำไม่ได้ เพราะมีคณะกรรมการกฤษฎีกาวินิจฉัยข้อกฎหมาย ไว้แล้ว จึงอยากนำมาเรียนให้ท่านผู้อ่านที่สนใจรับทราบไว้ อีกครั้งหนึ่ง

สวัสดิ์ศรี

ไพโรจน์ โลกนิย
ผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการปฏิรูปที่ดิน

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่

อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา

เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๘ นายสุรธร บุราพรนุสรณ์ รองเลขาธิการ ส.ป.ก. ได้ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยม และร่วมประชุมประจำปี วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่ อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา และรับฟังผลการดำเนินงาน การบริหารจัดการกลุ่ม โดยมีนางสาวลลิตา บุราพรนุสรณ์ ปฏิรูปที่ดินจังหวัดฉะเชิงเทรา และเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.ฉะเชิงเทรา ให้การต้อนรับ

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไผ่ อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา

● ที่ตั้ง/ที่ทำการกลุ่ม

เลขที่ ๙๕ หมู่ที่ ๑ ตำบลท่ากระดาน อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา

● การจัดตั้งกลุ่ม

คุณบุญชิน ทศนักร์ ประธานกลุ่มฯ เป็นคนจังหวัดปราจีนบุรี ได้นำไผ่ตงศรีปราจีนหรือไผ่ตงเขียว มาปลูกในพื้นที่ โดยได้กิ่งพันธุ์จากคุณภูมิศักดิ์ บุญธรรม จำนวน ๑๕๐ กิ่ง จากนั้นจึงได้ชักชวนเพื่อนบ้านปลูก โดยนำหน่อไม้ไปขายที่จังหวัดปราจีนบุรีแต่ขายได้ไม่ดีนัก คุณบุญชินจึงรับซื้อหน่อไม้จากเพื่อนบ้านไปขายที่ตลาดไท แต่ประสบปัญหาขาดทุน อย่างไรก็ตาม ยังรับซื้อหน่อไม้จากเพื่อนบ้านแต่เป็นเงินเชื่อ ต่อมาเมื่อมีพ่อค้าจากปราจีนบุรี ได้แนะนำให้มีการคัดเกรดหน่อไม้ ทำให้มีการยอมรับในคุณภาพของหน่อไม้จนถึงปัจจุบัน ผลผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด

การรวมกลุ่มเป็นวิสาหกิจชุมชน เกิดจากการแนะนำของ คุณสุนิต สมประสงค์ เกษตรตำบลท่ากระดาน เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ มีสมาชิก ๖๕ คน พื้นที่ปลูก

ประมาณ ๑๐๐ ไร่ เงินทุนหมุนเวียน ๔,๐๐๐ บาท สมาชิกแบ่งเป็น ๙ กลุ่ม มีกรรมการ ๙ คน แต่ละกลุ่มมีผู้บริหาร ๔ คน เป็นผู้ให้แนวทางด้านการบริหารและการตลาด แหล่งเงินทุนของกลุ่ม ปีแรก (๒๕๔๙) คือ ส.ป.ก.ฉะเชิงเทรา เงินกู้ยืม ๕๑๐,๐๐๐ บาท การบริหารจัดการกลุ่มในปัจจุบัน (๒๕๕๘) ประกอบด้วย ๑) ประธานกลุ่ม นายบุญชิน ทศนักร์ ๒) ประธานที่ปรึกษา นายเกษม กุลสารี ๓) รองประธาน นายเอกชัย ทองสุข และนายประสิทธิ์ รูปต่ำ ๔) เลขานุการ นายประชิด กลมเกลียว ๕) เภรัณญิก นางสาวจรรวรณ์ เชื้อแก้ว และกรรมการกลุ่มฯ อีก ๘ คน

ด้านการตลาด ประธานกลุ่มฯ เป็นผู้รับผิดชอบผลผลิตจากสมาชิกจำนวน ๒๖๔ คน อยู่ในอำเภอสนามชัยเขต อำเภอท่าตะเกียบ อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา อำเภอบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรีและจังหวัดสระแก้ว มีพื้นที่ปลูกไผ่ตง ประมาณ ๒,๐๐๐ ไร่เศษ มีเงินทุนหมุนเวียนกว่า ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ปัจจุบันให้ผลผลิตแล้ว ๗๐%

● การบริหารจัดการกลุ่ม

๑. สมาชิกทุกคนออมเงินกับกลุ่ม ๖๐๐ บาท/ปี ต้องมีหุ้นอย่างน้อย ๕ หุ้น หุ้นละ ๒๐ บาท เมื่อสมาชิกนำผลผลิต

มาขายกับกลุ่มฯ จะมีการเพิ่มหุ้น ๕๐ สตางค์/กิโลกรัม ยกเว้น เมื่อราคาผลผลิตตกต่ำ ถึง ๗ บาท ผลกำไรของกลุ่มจะหักเก็บ จากผลผลิตที่ขาย ๑๐ สตางค์/กิโลกรัม สมาชิกถอนหุ้นได้ เมื่อถือหุ้นครบ ๓ ปีขึ้นไป โดยถอนได้ไม่เกิน ๖๐% ของหุ้น ที่ถืออยู่ หากสมาชิกเสียชีวิตหรือลาออก กลุ่มจะคืนเงินออม และเงินหุ้นให้ทั้งหมด

๒. เน้นส่งเสริมการปลูกไผ่ตงเป็นหลัก จะปลูกมาก หรือน้อยขึ้นอยู่กับสมาชิกแต่ละคน

๓. สมาชิกสามารถกู้ยืมเงินระยะสั้น เพื่อซื้อปัจจัย การผลิต เมื่อขายผลผลิตกลุ่มจะเก็บคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ย ส่วนการกู้ยืมเพื่อปลูกใหม่ ให้กู้ยืมระยะยาวจนกว่าไผ่ให้ ผลผลิต จึงเริ่มจ่ายเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยคืน การกู้ยืมเงินของ สมาชิก ให้กู้ยืมไม่จำกัด อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๑๐-๑๒ ระยะเวลากู้ยืมไม่เกิน ๑ ปี ส่วนการกู้ฉุกเฉิน ครั้งละไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท ระยะเวลาไม่เกิน ๖ เดือน

๔. การขาดจากความเป็นสมาชิกกลุ่ม ได้แก่ กู้เงิน ไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ ไม่ชำระหนี้ เสียชีวิต ล้มละลายหรือ ถูกไล่ออกจากในที่ประชุม ๓ ใน ๔ เสียง

๕. ประสพภัยธรรมชาติหรือเหตุสุดวิสัย ให้สมาชิกกลุ่ม แจ้งกรรมการกลุ่มเข้าตรวจสอบเพื่อขยายระยะเวลาการคืน เงินกู้ยืมตามที่กรรมการเห็นสมควร

๖. ประชุมกรรมการกลุ่มในวันที่ ๑๕ ของเดือน ณ ที่ทำการกลุ่มใหญ่ และกรรมการกลุ่มประชุมสมาชิกกลุ่ม ในวันที่ ๒๐ ของเดือน

● การปลูกไผ่และการเก็บเกี่ยวผลผลิต

พันธุ์ไผ่ที่ปลูก คือ พันธุ์ศรีปราชญ์หรือไผ่ตงเขียว ให้ผลผลิตดี รสชาติดี และตรงกับความต้องการของผู้บริโภค พื้นที่ปลูกควรอยู่ใกล้แหล่งที่มีน้ำเพียงพอ ไม่ควรปลูกในพื้นที่ เป็นดินทรายหรือดินลูกรัง ปุ๋ยที่ใช้ ได้แก่ ปุ๋ยหมักปลา ชีไก่ ปุ๋ยสูตร ๒๕-๗-๗ สูตร ๑๓-๑๓-๒๑

วิธีการปลูก พื้นที่ไม่เกิน ๑๐ ไร่ ควรปลูก ๔๘ ต้น/ไร่ พื้นที่ ๑๐ ไร่ขึ้นไป ควรปลูก ๒๐ ต้น/ไร่ การให้น้ำใช้แบบ สปริงเกอร์หรือใช้สายยางรดน้ำ หากไม่ใช้ช่วงแล้งมาก จะรดน้ำ ๓ วัน/ครั้ง วันเว้นวัน และรดทุกวัน ตามลำดับ

ระยะเวลาการปลูก ไผ่ตงจะเริ่มให้ผลผลิตไม่เกิน ๘ เดือนหลังปลูก ผลผลิตสูงสุดปีที่ ๒-๓ ไผ่อายุมากออกหน่อ ช้ากว่าไผ่อ่อนไม่เกิน ๑๕ วัน แต่ผลผลิตได้มากกว่าไผ่อ่อน

การเก็บเกี่ยวผลผลิต เก็บเกี่ยวช่วงเดือนกุมภาพันธ์- สิงหาคม ผลผลิตมากที่สุดช่วงเดือนมีนาคม-มิถุนายน ผลผลิตสามารถเก็บเกี่ยวได้มากกว่า ๒๐ ปี และลำไผ่ไม่ สามารถตัดขายได้ โดยไผ่ลำเล็กขายลำละ ๘ บาท ลำใหญ่ ๔๐-๖๐ บาท

สมาชิกจะนำผลผลิตมาขายกับกลุ่มฯ การบรรจุหน่อไม้ ใส่ถุง ใช้แรงงานคนล้างและตัดแต่งหน่อไม้ใส่ถุงบรรจุขาย (อัตราจ้าง ๗๐ สตางค์/กิโลกรัม) มีการคัดเกรดหน่อไม้ ๓ เกรด คือ

- ๑) เกรดใหญ่ น้ำหนักหน่อไม้ ๙-๑๐ หน่อ/๙ กิโลกรัม
- ๒) เกรดกลาง น้ำหนักหน่อไม้ ๑๕ หน่อ/๙ กิโลกรัม
- ๓) เกรดเล็ก ๒๐ หน่อขึ้นไป/๙ กิโลกรัม

● การจำหน่ายผลผลิต ตลาดหลักมี ๔ ตลาดคือ

- ๑) ตลาดไท กรุงเทพฯ
- ๒) ตลาดชลบุรี
- ๓) ตลาดสี่มุมเมือง กรุงเทพฯ
- ๔) ตลาดศรีเมือง ราชบุรี

● **รายได้จากผลผลิต** ช่วงเดือนมีนาคม-มิถุนายน ราคา เฉลี่ย ๓๒ บาท/ กิโลกรัม ช่วงเดือนกรกฎาคม ราคา ๑๒-๑๕ บาท/กิโลกรัม ทั้งนี้ หากอากาศดีรายได้ประมาณ ๓๐,๐๐๐ บาท/ไร่ หากอุณหภูมิสูงเกิน ๔๐ องศาเซลเซียส รายได้ จะลดลงเหลือ ๑๕,๐๐๐-๒๐,๐๐๐ บาท/ไร่

● **การช่วยเหลือสังคม** มีการเก็บเงินฌาปนกิจคนละ ๑๐๐ บาท มีการประกันชีวิต หากเสียชีวิตธรรมดา จ่ายให้ สมาชิก ๓๐,๐๐๐ บาท เสียชีวิตด้วยอุบัติเหตุ จ่าย ๓๐๐,๐๐๐ บาท เงินเยี่ยมเมื่อป่วย ครั้งละ ๒,๕๐๐ บาท เงินช่วยเหลือกรณี ฉุกเฉิน น้ำท่วม ไฟไหม้ ทุนการศึกษาแก่เด็กนักเรียน หรือ งานศพเป็นเจ้าภาพสวดพระอภิธรรมศพ ๑ คืน

● หน่วยงานสนับสนุน

๑) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดฉะเชิงเทรา (ส.ป.ก.ฉะเชิงเทรา) สนับสนุนองค์ความรู้และเงินทุน

๒) สำนักงานเกษตรอำเภอสนามชัยเขต สนับสนุน องค์ความรู้ การให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ ในเรื่องสำคัญและ เรื่องทั่วไปต่างๆ

สถานีพระราชทานเลี้ยง “ปั่นเพื่อพ่อ BIKE FOR DAD”

เนื่องในโอกาสวันมหามงคล เฉลิมพระชนมพรรษา ๘๘ พรรษา ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๘) สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงนำคนไทยทั่วประเทศ ปั่นจักรยานกิจกรรม “ปั่นเพื่อพ่อ BIKE FOR DAD” ในวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ เวลา ๑๕.๐๐ น. ที่ผ่านมา โดย นายสรเสริญ อัจจุตมานิส เลขธิการ ส.ป.ก. นายสุวรรณ บุราพรนุสรณ์ นายธนู มีแสงเงิน รองเลขธิการ ส.ป.ก. พร้อมด้วย ผู้บริหาร ส.ป.ก. และข้าราชการ ส.ป.ก. ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้โดยพร้อมเพรียงกัน

โอกาสนี้ ส.ป.ก. ได้รับเกียรติให้ดำเนินการ จัดตั้ง สถานีพระราชทานเลี้ยง ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ น. เป็นต้นไป ณ ลานด้านหน้าอาคารสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ถนนราชดำเนินนอก เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร โดยเตรียมอาหารและน้ำดื่ม เป็นข้าวกะเพราไก่ ข้าวไข่เจียว ไข่ต้ม น้ำดื่ม นมเปรี้ยว และไอศกรีม ทั้งนี้ วัตถุประสงค์ที่นำมาประกอบอาหาร ได้รับความร่วมมือและการสนับสนุนจากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อาทิ ไข่ไก่ ๑๕,๐๐๐ ฟอง เนื้อไก่สด ๘๐๐ กิโลกรัม จากกรมปศุสัตว์ และ ข้าวสารคุณภาพดี ๑๐ กระสอบ (กระสอบละ ๑๐๐ กิโลกรัม) จากกรมส่งเสริมสหกรณ์ และแม่ครัวประกอบอาหาร จากศูนย์ศิลปาชีพบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา กำลังพล ๒๐ นาย จากกองพันทหารอากาศโยธิน ๑ กรมทหารอากาศโยธิน รักษาพระองค์ เจ้าหน้าที่บริการประจำ

ที่ตั้งสถานีพระราชทานเลี้ยง จากผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. โดยมี นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ตรวจเยี่ยมสถานี พระราชทานเลี้ยงมอบอาหารและน้ำดื่มแก่ผู้เข้าร่วมปั่นจักรยานและประชาชน พร้อมทั้งได้ประชาสัมพันธ์งาน กิจกรรมและมอบเสื้อยืด “ปั่นเพื่อพ่อ BIKE FOR DAD” ให้แก่ประชาชนด้วย

กิจกรรม “ปั่นเพื่อพ่อ BIKE FOR DAD” เป็นกิจกรรม จักรยานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันมหามงคล เฉลิมพระชนมพรรษา ๘๘ พรรษา (วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๘) ที่แสดงถึงความจงรักภักดี และความกตัญญูทศวาทะที่ รวมใจทดแทนคุณ พ่อของแผ่นดิน สร้างความสามัคคีและความเป็นปึกแผ่น ที่มีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ และส่งเสริมสุขภาพพลานามัย ที่ดีแก่ประชาชน

พรพัฒน์ เจริญภพ

ส.ป.ก. ปฐมนิเทศผู้สมัครเข้าร่วม โครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ หลักสูตรการพัฒนาผู้นำเกษตรกรรุ่นใหม่ รุ่นที่ ๑๒

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง วิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์ (สจล.ชุมพร) มหาวิทยาลัยนครพนมและมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จัดโครงการปฐมนิเทศผู้สมัครเข้าร่วมโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ หลักสูตรการพัฒนาผู้นำเกษตรกรรุ่นใหม่ รุ่นที่ ๑๒ ระหว่างวันที่ ๒๐-๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ โดยมีนายสุวรรณ บุราพรนุสรณ์ รองเลขาธิการ ส.ป.ก. ให้เกียรติบรรยายพิเศษ เรื่อง แนวคิดการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ เพื่อพัฒนาภาคเกษตรกรรมของไทยให้ยั่งยืน ณ โรงแรมนานาบุรี อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง วิทยาเขตชุมพร เขตรอุดมศักดิ์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

การฝึกอบรมในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ เพื่อให้ผู้สมัครลงทะเบียนเข้ารับการอบรมในสถานศึกษาที่กำหนด เพื่อศึกษาต้นแบบการจัดการอาชีพเกษตรกรในที่ดินขนาดเล็ก วางแผนการผลิตไปสู่ตลาดและร่วมกิจกรรมศูนย์เรียนรู้ตลาดชุมชนร่วมใจ และเพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการฯ เข้าใจและแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเตรียมความพร้อมเกษตรกรรุ่นใหม่เข้าสู่อาชีพเกษตรกรรม และได้ที่ดินทำกินในเขตปฏิรูปที่ดิน

ซึ่งมีผู้สมัครเข้ารับการอบรมเข้าร่วมปฐมนิเทศโครงการฯ จำนวน ๘๐ คน พร้อมด้วยอาจารย์จากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงราย แพร่ สิงห์บุรี นครราชสีมา อุดรธานี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง วิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์ มหาวิทยาลัยนครพนม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร ผู้บริหาร ส.ป.ก. และ สอศ. เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ส่วนกลาง และ ส.ป.ก. จังหวัด และผู้เกี่ยวข้อง

ส.ป.ก. ร่วมพิธีจุดเทียนชัยถวายพระพร “๕ ธันวาคม มหาราช”

วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานในพิธี จุดเทียนชัยถวายพระพรพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๘ พรรษา “๕ ธันวาคม มหาราช” ณ เวทีด้านหน้าสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ถนนราชดำเนินนอก เขตพระนคร กรุงเทพฯ โดยมี นายสรสรเสริญ อัจจุตมานัส เลขาธิการ ส.ป.ก. ผู้บริหาร ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. เข้าร่วมพิธี โดยพร้อมเพรียง

ส.ป.ก. ถวายราชสดุดีเฉลิมพระเกียรติฯ และพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณ

นายธนู มีแสงเงิน รองเลขาธิการ ส.ป.ก. เป็นประธานในพิธีถวายราชสดุดีเฉลิมพระเกียรติฯ และพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณเพื่อเป็นข้าราชการที่ดีเป็นพลังของแผ่นดิน เนื่องในวันมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๘ พรรษา ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (๕ ธันวาคม ๒๕๕๘) โดยมี ผู้บริหาร ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ร่วมพิธี เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๘ เวลา ๐๘.๐๐ น. ณ บริเวณด้านหน้าอาคารสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ถนนราชดำเนินนอก เขตพระนคร กรุงเทพฯ

ส.ป.ก. ทำบุญตักบาตร ขึ้นปีใหม่ ๒๕๕๙

เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ ส.ป.ก. ได้จัดพิธีสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ทำบุญตักบาตร เนื่องในวันขึ้นปีใหม่ ๒๕๕๙ ณ ส.ป.ก. ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ โดยมี นายสรสรเสริญ อัจจุตมานัส เลขาธิการ ส.ป.ก. เป็นประธานประกอบพิธี พร้อมด้วย นายธนู มีแสงเงิน รองเลขาธิการ ส.ป.ก. นางเปรมจิต สังขพงษ์ รองเลขาธิการ ส.ป.ก. นายสุวรรณ บุราพรนุสรณ์ รองเลขาธิการ ส.ป.ก. นายบพิตร อมราภิบาล หัวหน้าผู้ตรวจราชการกรม ผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. เข้าร่วมพิธี เป็นจำนวนมาก

คณะเจ้าหน้าที่จากสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน ศึกษาดูงานระบบสารสนเทศ ส.ป.ก.

วันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๘ นางเปรมจิต สังขพงษ์ รองเลขาธิการ ส.ป.ก. และนางวรรณภา บุญสุข ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีและการสื่อสารได้ให้การต้อนรับ นายณวิทย์ รักสุขชน ผู้อำนวยการกองระบบสารสนเทศ สถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน น.อ.ศรณีย์ ทักษะสุด ที่ปรึกษาโครงการสถาบันรับสัญญาอนุญาตวเทียมจุฬารณณ์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และคณะ เดินทางมาศึกษาดูงานระบบสารสนเทศและข้อมูลด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินของ ส.ป.ก. ณ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ถนนราชดำเนินนอก เขตพระนคร กรุงเทพฯ

เรื่องเรื่องอรุณสวัสดิ์	สุริยสูตรยัสสแลง
น้อมจิตถวายบุคคลแรง	วรวงศ์พระราชา
กระแสน้ำจิตจรดชลธาร	ศตีกาล พระชั้นษา
๘๘ พระชนม์พระขัตติยา	มหกรรมฉลองกาล
วโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษา	มุขิตาทุกสถาน
พระเมตตาพระองค์ประดุจธาร	ลัดเลาะผ่านทุกมรรคา
ทรงพระดำเนนทุกภูมิประเทศ	กษัตริย์เกษม ๖ พัดมนา
ทรงเกื้อพลกั้วพระกรุณา	พระราชทาน เกษตรกร
คือพระบิดาปฏิรูปเกษตรกรรม	นพน้ำสโมสร
ให้สืบสกุล พลนิกร	มรดกตลอดกาล
ขอพร พระพุทธ พระรัตนตรัย	อภิบาลให้ทุกวันวาร
นบน้อมพระพรทุกเทววิมาน	ทุกสถานถวายพระองค์

ขอพระองค์ทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน
ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า
นายสรวิชัย ธีรพัฒน์
เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

